

Medfinansiering av projekt Botniska korridoren 2023–2026 - nämndsärende

Dnr RUN-00370-2023

Förslag till beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att:

1. Projekt Botniska korridoren 2023 - 2026 beviljas 1 500 000 kr i medfinansiering.
2. Medlen anvisas ur Egna regionala medel - ERP.
3. Region Norrbottens villkor för projektstöd ska följas.
4. Beslutet gäller under förutsättningar att övriga parter fattar erforderliga beslut.

Yttrande till beslutsförslaget

Projektet svarar mot den Regionala utvecklingsstrategin för Norrbotten 2030 genom insatser för hållbara transporter och tillgänglighet. Genom en tydlig kommunikation om norra Sveriges prioriteringar för en sammanhållen infrastruktur har det långsiktiga samarbetet skapat förutsättningar och resultat för bygget av Norrbottenbanan och Nya Ostkustbanan. För att möjliggöra en fortsatt utbyggnad och prioritering av både stomnätet och våra anslutande stråk kommer det att krävas ett fortsatt arbete på både nationell och europeisk nivå.

Sammanfattning

Region Västernorrland söker om medfinansiering till projektet Botniska korridoren 2023 – 2026. Projektet ska genomföras i samverkan mellan de sju nordligaste länen.

Botniska korridoren har funnits i många år och verkar primärt för en utveckling och utbyggnad av transportinfrastrukturen, med tyngdpunkt mot järnvägen. Den fortsatta samverkan inom Botniska korridoren ska säkerställa att tidigare fattade beslut kvarstår och genomförs på nationell och europeisk nivå samt att nya nödvändiga beslut fattas.

Ärendet

Bakgrund

Under perioden 2019–2022 var ett av de prioriterade målen att förmå EU att besluta att förlänga en av de totalt nio stomnätskorridorerna för europeisk järnväg till att även omsluta kustjärnvägen från Stockholm och norrut.

I och med Europaparlamentets beslut från juli 2021 är numer hela den Botniska korridoren (i huvudsak bestående av Norrbotniabanan, Botniabanan, Ådalsbanan, Ostkustbanan och Godsstråket genom Bergslagen) en del av stomnätskorridoren Skandinavien Medelhavet. EU:s beslut från juli 2021 innebär att Sverige kan uppbära upp till 50 procents medfinansiering från EU för exempelvis bygghandlingar, utredningar och investeringar i de prioriterade järnvägssträckorna.

EU och Sverige har också enats om att stomnätskorridoren Skandinavien Medelhavet ska vara fullt utbyggd till 2030 men med dagens utbyggnadstakt kommer det vara svårt.

Syfte

Syftet med projektet är att påskynda utbyggnaden av grön, hållbar och konkurrenskraftig infrastruktur i norra och mellersta Sverige, med tyngdpunkt på järnväg.

Målet är att säkerställa att tidigare fattade beslut kvarstår och genomförs på nationell och europeisk nivå samt att nya nödvändiga beslut fattas för att upprustning, utveckling och utbyggnaden matchar den gröna och industriella utveckling som norra och mellersta Sverige är pionjärer inom och leder.

Genomförande

Projektet kommer att ta fram kunskapsunderlag, kommunikation och bedriva påverkansarbete både på nationell och europeisk nivå samt arbeta med omvärldsbevakning.

Projekt Botniska korridoren kommer styras av en styrgrupp bestående av ledande förtroendevalda från respektive deltagande region. Styrgruppen ska bestå av minst två förtroendevalda ledamöter från respektive region. Styrgruppen kommer hålla minst fyra möten per år.

Projektet har också en arbetsgrupp som kommer samordnas av projektledningen där de deltagande regionernas infrastrukturstrategier ingår.

Hållbarhetsintegrering

En utbyggd och sammanhållen järnväg kommer möjliggöra för och reducera den negativa påverkan på miljön och klimatet på lång sikt. Fler möjligheter till snabbt och effektivt kollektivt resande skapar bättre förutsättningar till högre utbildning och fler arbetstillfällen, vilket gynnar alla i vårt samhälle. Vidare stärker järnvägen, med goda kopplingar till de andra trafikslagen, det svenska näringslivets konkurrenskraft samt minskar de skadliga utsläppen från godstransporter. I tillägg kommer en mindre andel av långväga gods-transporter behöva utföras på väg när längre och tyngre tåg skapar fler incitament för och möjliggör för överflyttning av gods, från väg till järnväg och sjöfart.

Samtliga underlag som tas fram inom samverkan Botniska korridoren utgår från och tar hänsyn till hållbarhetsaspekterna och de tre dimensionerna, ekologiskt, socialt och ekonomiskt.

Finansiering

Projektperiod: 2023-04-03 – 2026-12-31

Finansiär	Sökt belopp
Region Norrbotten, ERP-medel	1 500 000
Region Dalarna, 1:1 medel	1 500 000
Region Gävleborg, 1:1 medel samt ERP	1 500 000
Region Jämtland Härjedalen, 1:1 medel samt ERP	750 000
Region Västerbotten, 1:1 medel samt ERP	1 500 000
Region Västernorrland, ERP-medel	1 500 000
Region Örebro län, 1:1 medel samt ERP	1 500 000
Total projektbudget	9 750 000

Förväntade resultat av projektet

En stärkt transportinfrastruktur och förbättrade förbindelserna från, till och inom norra och mellersta Sverige till resterande delar av landet och vidare till Skandinavien och EU. Kort och gott vill projektet se ett resultat med konkreta planer och finansiering av utbyggnaden av järnvägssystemet Botniska korridoren.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

Funktionsbrevlåda Utveckla Norrbotten